

Nāše delo.

S Pohorja v oktobru.

(Konec.)

Nāš narod rad uboga in da se kreniti na pravo pot, če le vodij najdemo, ki bi si prizadevali tako pot mu kazati — na tak naēin, da se koristno druŹi s prijetnim. Bogu je ljubo tudi pošteno veselje, naši mladini — kdo bi ji ga hotel vzeti?

Sicer pa Źe za to včasih ni treba druŹtva. Nam je v tem na misli neka Źupnija. Bila je pred leti gledē narodnosti Źe vsa mrtva, ali priŹel je tje duhovnik, vnet domoljub, in vzbudil je v teku enega leta celo Źupnijo tako, da je do malega sedaj Źe v njej vse zavedno, slovensko, pošteno. Če more Źe eden domoljub toliko storiti, koliko pa bi Źe le storilo dobro osnovano druŹtvo?

Izgledeov za to nam ne manjka. V Mozirju so o svojem času napravili „Savinjski sokol.“ Kolikor smo o njem slišali ali brali, prav dobro se jim je obnesel, vpraŹamo torej: ali bi vsi Slovenci ne mogli ustanoviti „Narodnega sokola“? Naši mladenēci bi tukaj imeli svoj duŹevni uŹitek in ne iskali bi si ga veē po krēmah in vasovanju; v tacem druŹtvu bi se urila narodna zavest in iz zavedne mladine postal bi nam zaveden zarod.

Komur je tedaj v resnici mar za naŹ ubogi narod: kdor hrani v srcu nesebiēno rodoljubje, naj dela na to, da se odstranijo take napake pri naŹi mladini; da nam postane pravi biser, saj vemo, da nam more le iz dobre mladine izrasti narod, ēegar je lepa prihodnost. Tako bomo pa lahko kedaj veseli izklicali, kakor svoje dni Grahovka v Rimu, drugim narodom, ko nam bodo svoje bogastvo, omiko, slavo hvalili: NaŹi otroci so naŹ ponos, naŹe bogastvo!

ēas je sedaj! Nekoliko smo se Źe ubranili navalom sovraŹnega nemŹtva zoper nas, in ēe ēemo mi napredovati, gledati nam je na vse, niēesar ne smemo spregledati, najmanj naŹe mladine. Delati nam je za to, da se nam pōvzdigne priprosti narod gmotno in duŹevno, da se nam zave vsakdo — vsi do zadnjega bajtarja.

Tedaj pa, ko bode vsak Slovenec zaveden kristijan, ko se bodo v vsaki hiŹi prebirale slovenske knjige — tedaj bo pravi ēas prave ljudske prosvete, tedaj bo naŹega naroda vstajenje, njegov pravi den.

Gospodarske stvari.

Nekaj potrebnih jesenskih opravil za sadje-rejca na sadunosnih drevesih.

(Dalje.)

Nekatera sadna plemena imajo po svoji naravni rasti toliko nagnjenost k rodovitnosti in rodijo nekoliko ēasa skoraj vsako leto tako

moēno, da jim letorasli krajsi in slabejŹi postajajo in da je celo drevo z plodovimi mladikami in popki, rekel bi, kakor posejano. Ako se v tem sluēaju Źe ne porajta na to, da prihaja sad od leta do leta drobnejŹi, se bode pa nekoliko let pozneje pokazalo, da se sad niē veē do popolna ne zavrŹi in da postane brazgotinast in razpokan. Drevo je omagalo in daje z poganjanjem vodenih letoraslov na znanje, da ne more veē vseh vej in mladik prerediti. Pazljivi sadjerejec zdaj zna, da je drevo vraēbe in ponovljenega okrepeēanja potrebno in mu ali vse ali vsaj nekoliko vej do tretjega dela nazaj poreŹe, t. j. on drevo pomladi.

Razun pri takih drevesih, ki so vsled prevelike rodovitnosti onemogla, je pomlajenje tudi Źe pri takih drevesih potrebno, ki so po mrazu, po nevihti, toēi, po spaēenju krone, po poŹkodbi ali bolezni del svojih kronenih vej pozgubili, da se tako po novih izraŹajih iz starejšega lesa zopet nova drevesna krona zaraste. Primerno je po tem takem pomlajenje v jeseni narediti, pri katerem opravilu je treba paziti, da se zmirom v Źpiku drevesa porezovanje poēne. Veje se v dve-do Źtiriletnem lesu nazaj vreŹejo v pomlajenem merilu pokaŹe. Prerezi glavnih ran ne smejo veē nego 7—10 centimetrov meriti v premeri. Prerezi morajo biti na gladkem mestu na veji blizo kake postranske mladike, na robih se morajo dobro obrezati in prerezi zamazati. Svetujejo tudi, da se v primeri z velikostjo drevesa, puŹcate 1—2 sesavni ali vleēni veji v spodnjem in srednjem delu krone. Tudi vse postranske mladike na vejah, ki pod prerezi izraŹajo, se morajo pustiti. Te sesavne ali vleēne veje imajo ta namen, da se hrana, ki jo drevo iz zemlje na se potegne, brŹ tudi podela in porabi in da tako ne nastane kako ustavljanje raznih drevesnih sokov. Koneēno se mora Źe za to skrbeti, da se postranske mladike, ki vsled porezanja na zdravih drevesih na vseh krajih iz vej in debla poganjati zaēno, bolj pomalem porezujejo in odstranjajo. Tiste postranske mladike pa, ki so v napravo nove pomlajene drevesne krone potrebne, te naj se pustijo rasti.

Ko se drevesu krona trebi bode tudi potrebno mu deblo in debelejšē veje mahu, liŹajev in stare skorje ostrgati; v razpokah prezimujejo cele trume mrēesja. Za to delo sluŹi dobro drevesna strgaēa, ki ima podobo vsake druge strgaēe, samo, da je na daljŹem roēiŹeu nasajena.

Da se mah po drevesnih deblih in debelejših vejah ne zaredi, se nasvetuje, da se debla in veje z apnenim mlekom do dobra pomazejo. Tako apneno mleko se nareja, ako se gaŹeno apno in voda tako pomeŹata, da se s to tekoēino pomazana drevesa nekakoŹno belo videti. S priliēnim Źopkom se poprej

ostrugana drevesna debla pomažejo, katero delo se mora ponoviti, brž ko so drevesa zopet pomaže po dežju oprana. Večidel pa pomaža celo leto drži. (Dalje prih.)

Sejmovi. 29. oktobra: Pri sv. Jurju blizu Celja, na Muti, v Koprivnici, v Cmureku, pri sv. Tomažu pri Veliki nedelji.

Dopisi.

Iz Maribora. (Pri šolskih sestrah.) Da krščanstvo ni mrtvo, marveč da vselej če tudi le bolj na tihem dela in to neprestano, tega se lahko prepričamo pri naših šolskih sestrah. Še je prav le 20 let, kar so prišle v naše mesto, malo po številu, pa veliko jih je bilo po svojem zaupanju v dobro stvar, kateri so se posvetile. Sedaj pa jih je že 50, imajo doma brezredno šolo za dekleta in vrhu nje še pri sv. Jožefu otroško odgojišče v Repnjah, pa in v Ljubljani podružnici. In če človek vpraša, odkod da je vse to prišlo? Odgovor je šolskih sester le ta, da je to presv. srce Jezusovo storilo. Tako malo pripisujó sebi, kar se je pri njih zgodilo. Zadnjo nedeljo so Njih ekscelencija, premil. knez in škof jim tri zvonove blagoslovili in še tisti dan so jih v zvonik, ki je že kolikor toliko gotov, potegnili. Pri tem je človek lahko videl, koliko simpatij so si že sestre v teh letih pridobile. Celo dvorišče, kjer so zvonovi viseli, in vse hiše in mostovži so bili natlačeni gostov, ki so bili hoteli tega sv. čina biti priča. Poleg Njih ekscelencije so bili izmed višje duhovščine navzoči velč. g. stolni prošt Jurij Matjašič, velč. g. stolni dekan Ign. Orožen, preč. g. kanonik Fr. Kosar, škofov namestnik pri čč. sestrah in duša njih celega delovanja, in preč. g. kanon. dr. J. Križanič; potem skoraj vsi gg. profesorji bogoslovja in pa kateheta. Izmed posvetne gospode bilo pa je jih toliko, da jih ni moč naštet: gg. J. Girstmayer, Fontana, dr. Leonhard, dr. Maly, stav. mojster Černiček . . . Gospá pa si ne upamo se le dotakniti, kajti sila veliko jih je bilo, med njimi se ve, da je bila gosp. baronica Gödel-Lannoy, M. Schmiderer, g. Černiček, Majciger, Aichler. — Sv. obredi so se vršili s kraja sicer med malim dežjem, potem pa je lepo postalo in izvršili so se, kakor je to že navada, ali cesar se nismo nadjali, bilo je to, da so Njih eksc. mil. knez in škof po dolgem blagoslovljenju še izpregovorili besedo, — besedo, ki bo gotovo vsem, ki so jo slišali, za vselej ostala v spominu. Počenshi od soglasja, v katerem bodo novi zvonovi Bogu hvalo peli, prestopili so na soglasje, katero je tolikanj lepo pa tudi sila potrebno, v našem mestu v naši lepí, deželi, v našem cesarstvu, v katoliški cerkvi. „O“, so vzkliknili, „da bi segla moja beseda v vse dotične kroge, da bi posehmal bilo povsod le

lepo soglasje po našem mestu, pri naših ljudstvih, po našem cesarstvu! Nikdar naj bi ne bilo treba klicati med ljudstva, kar je izgovoril svoje dni veliki apostol: Če eden drugega grizete in ujedate, glejte, da eden drugega ne iztrebite! Gal. 5, 15.“ — Po teh besedah mil. kneza ravnajo se pač čč. sestre, kajti vse delajo za vse in še ne izmenijo se za to, kar katera dela, da je to le v prid vsem, pa je dobro. V tem so si vse enake, sedanja č. prednica, s. Nepomucena rada nadaljuje, kar je prejšnja začela in prejšnja, č. s. Margarita, pokazala je enako veselje nad tem, kar se zdaj izpolnjuje pri njih hišah; bila je celo botra pri večjem zvonu in je ves čas, kar je blagoslovljenje trpelo, zdržala, ko je vendar že precej bolehná. In da se bode potem tudi drugje, vsaj nekoliko, želja Njih ekscelencije izpolnila, to je tudi naša vroča želja. Soglasja nam je treba.

Iz Ljutomera. Štejem si v dolžnost, svetu naznaniti moža, ki sicer dozdej ni bil prav naš, vendar si je s svojim poslednjim djanjem zaslužil priznanje in zahvalo Slovencev. Znano je, da se v poslednjem času narejajo po postavi predpisane obrtnijske zadruge, pri katerih posamezni obrtniki zedinjajo svoje moči, da obrtniškemu stanu spet pridobijo dostojno veljavo in se tako spet opomorejo in okrepijo. Obžalovati vendar moram, da se te zadruge med slovenskimi obrtniki osnujajo le na nemški podlagi; toraj tem več priznanja si je zaslužil mož, ki je pri nas to reč popolnoma na slovenski podlagi izpeljal, in ta mož je gosp. Jožef Klobučar, kovač v Ljutomeru, ki je ob enem predsednik zadruge kovačev in njim pridruženih obertnij. Da bi tako storili tudi predsedniki drugih zadrug, gotovo bi si v kratkem pridobili Slovenci mnogo tal tudi po mestih in trgih. Čeravno tedaj Klobučar do zdaj ni se pokazal prav naš, s tem djanjem osvetil je vendar svoje ime med Slovenci za vselej in ti bodo ga s tem bolj čislali, čem čednejše bode stal na svojem enkrat pridobljenem prepričanju, da ga je slovenska mati rodila, in da ima ljubo Slovenko za ženo.

Iz Celjskega okraja. V zadnji št. „Slovensk. Gospodarja“ je bilo brati, da hodi po „Savinjski dolini neki agent, ki pravi, da nabira zavarovance za graško vzajemno zavarovalnico, v resnici jih pa nabira za neko francosko judovsko društvo. A k temu še imam jaz dodati, da je on tako predrzen, da hoče vsakega gospodarja zavarovalno polico videti in tako druge zavode obrekuje, posebno banko „Slavijo“ na vse mogoče načine graja, in pravi, da je bilo v Megojnicah več pogorelih gospodarjev pri „Slaviji“ zavarovanih ter še sedaj niso zavarovalnine prejeli, in da že bo „Slavija“ skoraj nehala. Zavarovanci b. „Slavije“ bodite brez skrbi, ker to je vse grdo obrekovanje. Resnica